

**JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Številka: 442-1/2016-1

Datum: 26. 4. 2016

**Poročilo o strukturi, rezultatih in učinkih raziskovalnih projektov
v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v letu 2015**

1. Uvod

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) je v letu 2015 iz proračuna Republike Slovenije sofinancirala skupno 87 različnih raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v vrednosti 7.651.494,22 evrov. Od tega je bilo 17 temeljnih, 59 aplikativnih¹ in 4 podoktorski raziskovalni projekti ter 7 ciljnih raziskovalnih programov. Večina (34) jih je bila na področju tehnike. Sledita biotehnika (17) in naravoslovje (13). Manj zastopane so medicina (8), družboslovje (7) in interdisciplinarne raziskave (7), najmanj projektov pa je bilo na humanistiki (1). Raziskovalni projekti so se oziroma se še bodo v triletnem obdobju izvajali v gospodarskih družbah samostojno ali v sodelovanju z raziskovalnimi organizacijami v državnem ali visokošolskem sektorju, ali pa so jih gospodarske družbe sofinancirale.

V letu 2015 so se zaključili le 4 raziskovalni projekti. Majhno število zaključenih projektov v letu 2015 je posledica zmanjševanja sredstev iz državnega proračuna, ki jih pridobi Agencija za sofinanciranje raziskovalnih projektov po letu 2011 in posledično se v letu 2012 niso začeli financirati novi raziskovalni projekti.

Ostali raziskovalni projekti, ki so se (so)financirali v letu 2015, še potekajo v naslednjem letu. Izvajalci zaključenih raziskovalnih projektov so Agenciji posredovali zaključno poročilo raziskovalnega projekta za celotno obdobje financiranja. Izvajalci projektov, ki še potekajo, so predložili letno poročilo o izvajanju raziskovalnega projekta. Za raziskovalne projekte, ki še potekajo, bodo cilji njihovih raziskovanj doseženi šele ob zaključku financiranja in šele takrat bomo podali njihovo poročilo.

2. Pregled zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči v letu 2015

Od 4 zaključenih projektov v letu 2015 sta dva enoletna ciljna raziskovalna programa (v nadaljevanju: CRP) in dva dvoletna podoktorska projekta: eden je podoktorski temeljni projekt, ki se izvaja v gospodarstvu, in eden podoktorski aplikativni projekt. V nadaljevanju poročila so prikazani kvantitativni podatki samo o zaključenih raziskovalnih projektih državnih pomoči. Prikazani rezultati in učinki raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v letu 2015 so povzeti iz zaključnih poročil o rezultatih raziskovalnih projektov in iz internih

¹ Aplikativni projekti oziroma raziskave predstavljajo temeljne raziskave in ne industrijskih raziskav in ne eksperimentalnega razvoja.

podatkov Agencije o strukturi financiranja raziskovalnih projektov, ki so dosegljivi tudi na spletnih straneh Agencije.

Preglednica 1: Raziskovalni projekti državnih pomoči, ki so se zaključili v letu 2015

Zap. št.	Številka projekta	Naslov projekta
1	V2-1424	Študija možnosti izvajanja zemljiških operacij na zavarovanih in varovanih območjih
2	V4-1434	Opredelitev krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti
3	Z2-5464	TiO ₂ nanocevke kot katalizator za odstranjevanje strupenih in biološko nerazgradljivih vodnih onesnažil s procesom mokre oksidacije
4	Z4-4063	Uporaba matičnih celic iz maščobnega tkiva za pripravo ožiljenih tkivnih nadomestkov

3. Obseg in število v letu 2015 zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po raziskovalnih vedah

V letu 2015 so se zaključili 4 projekti državnih pomoči. Skupni obseg zaključenih projektov je 4,4 FTE (full-time equivalents oziroma ekvivalentov polne zaposlenosti): dva enoletna projekta CRP v skupnem obsegu 0,9 FTE in dva dvoletna podoktorska projekta v skupnem obsegu 3,5 FTE.

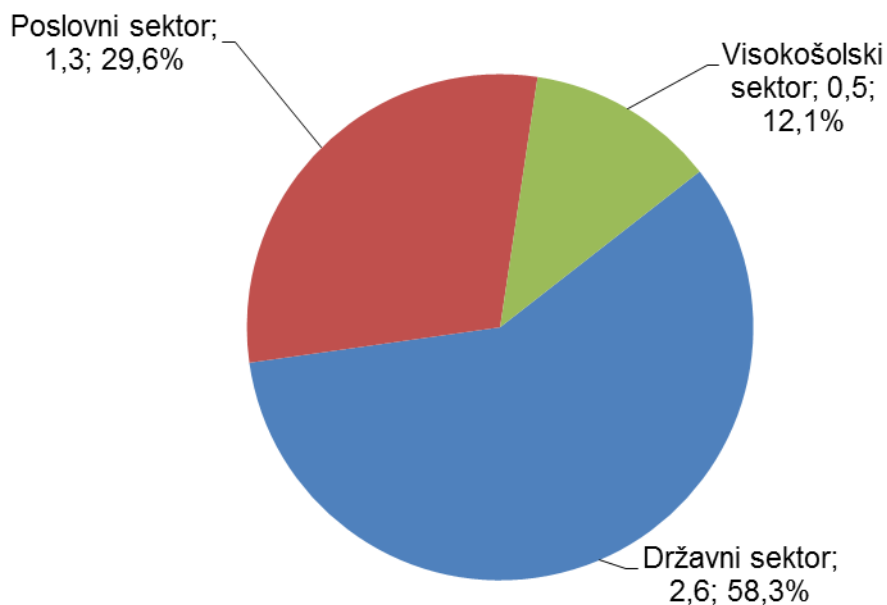
Preglednica 2: Obseg celotnega financiranja v letu 2015 zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči

Vede	FTE	
	Obseg	Delež
Tehnika	2,0	44,4%
Biotehnika	2,4	55,6%
Skupaj	4,4	100,0%

4. Obseg v letu 2015 zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po sektorjih dejavnosti

V letu 2015 so se zaključili raziskovalni projekti, katerih organizacije izvajajo dejavnost v treh sektorjih dejavnosti: državni sektor, poslovni sektor in visokošolski sektor.

Sledita grafični in tabelarni prikaz strukture financiranja po obsegu v letu 2015 zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči.

Slika 1: Obseg zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po sektorju dejavnosti

Preglednica 3: Obseg in število v letu 2015 zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po sektorju dejavnosti

Sektor dejavnosti	FTE	
	Obseg	Delež
Državni sektor	2,6	58,3%
Poslovni sektor	1,3	29,6%
Visokošolski sektor	0,5	12,1%
Skupna vsota	4,4	100,0%

5. Obseg v letu 2015 zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po izvajalskih raziskovalnih organizacijah

Pri 4 končanih projektih je sodelovalo 7 različnih izvajalskih raziskovalnih organizacij.

Preglednica 4: Obseg zaključenih projektov po nosilnih raziskovalnih organizacijah

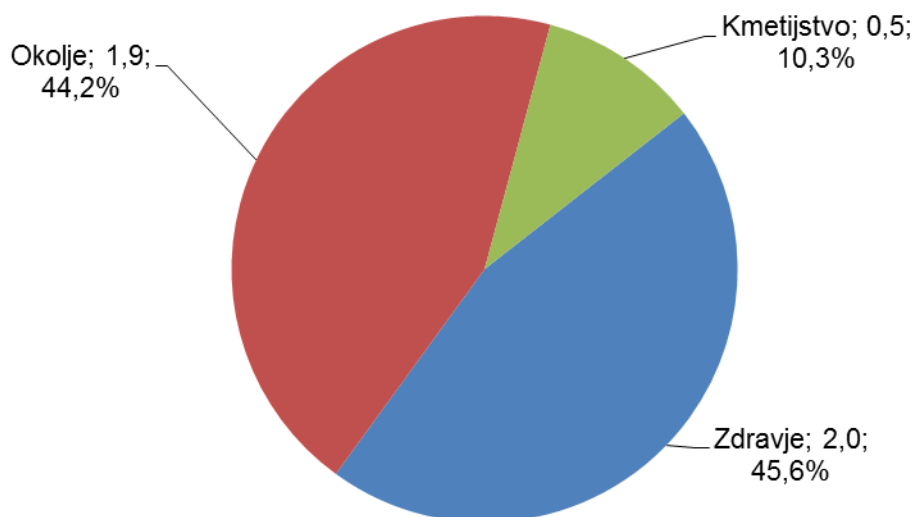
Nosilna raziskovalna organizacija	FTE
Kemijski inštitut	1,5
EDUCCELL D.O.O.	1,1
Institut "Jožef Stefan"	0,9
Univerza v Ljubljani	0,5
AQUARIUS D.O.O.	0,1
GEODETSKI ZAVOD CE	0,1
Kmetijski inštitut Slovenije	0,1
Skupaj	4,4

6. Obseg in število v letu 2015 zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po družbenoekonomskih ciljih

V letu 2015 je največ državnih pomoči zaključenih raziskovalnih projektov namenjenih zdravju in okolju, nato sledi kmetijstvo.

Preglednica 5: Obseg projektov po družbenoekonomskih ciljih

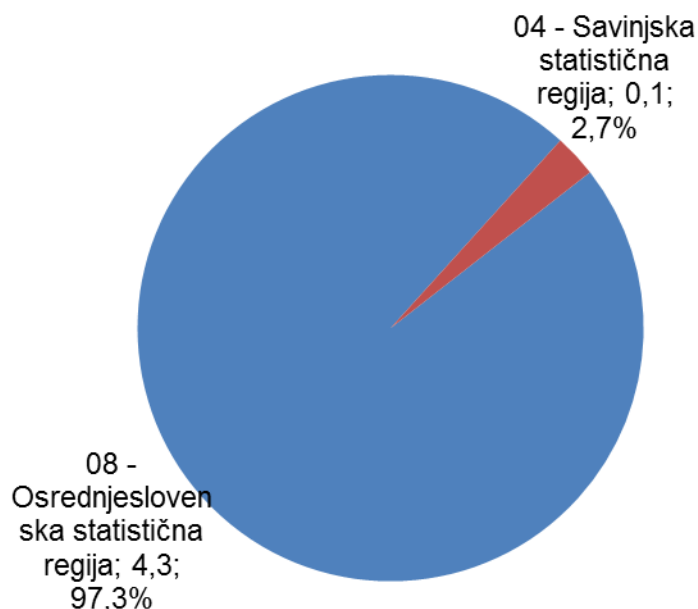
Družbenoekonomski cilj	FTE
Zdravje	2,0
Okolje	1,9
Kmetijstvo	0,5
Skupaj	4,4

Slika 2: Financiranja zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po obsegu zaključenih projektov (FTE) glede na družbenoekonomski cilj

7. V letu 2015 zaključeni raziskovalni projekti državnih pomoči po statističnih regijah

Največ izvajalskih organizacij je iz Osrednjeslovenske statistične regije (izvajali so 4,3 FTE). Poleg Osrednjeslovenske statistične regije je del enega projekta izvajala še organizacija iz Celja.

Slika 3: Obseg (FTE) zaključenih raziskovalnih projektov državnih pomoči po statističnih regijah

8. Cilji, rezultati in učinki ter pomen raziskovanja za sofinancerje v letu 2015 zaključenih podoktorskih projektov državnih pomoči

Podoktorski projekt je temeljni ali aplikativni projekt, ki ga izvaja en raziskovalec – podoktorand. Podoktorand je raziskovalec, pri katerem še ni preteklo več kot 3 leta od pridobitve doktorata znanosti.

V letu 2015 sta se zaključila dva dvoletna podoktorska projekta, ki sta si skupno zastavila 20 ciljev. Stopnja realizacije za zastavljene cilje je bila 100 odstotna in vsi zastavljeni cilji so bili doseženi.

Več kot polovica (12 oziroma 60 odstotkov) rezultatov vseh zastavljenih ciljev zaključenih podoktorskih projektov je bila uporabljenih v celoti. Delno uporabljenih rezultatov je bilo 7 oziroma 35 odstotkov. Le 2 oziroma 5 odstotkov rezultatov ni oziroma ne bo uporabljenih.

Razporeditev posameznih vrst vplivov oziroma učinkov zaključenih podoktorskih projektov državnih pomoči je, podobno kot v predhodnih letih, največje na področju gospodarskega razvoja.

Le en podoktorski projekt državnih pomoči je imel sofinancerja in to samo enega, ki je med raziskovalne rezultate in učinke navedel: članek in pomemben znanstveni članek ter vabljeni predavanje.

9. Cilji, rezultati in učinki ter pomen raziskovanja za sofinancerje v letu 2015 zaključenih CRP državnih pomoči

Ciljni raziskovalni program (CRP) je oblika in način uresničevanja Strategije razvoja Slovenije in Raziskovalne in inovacijske strategije Slovenije in je oblikovan kot instrument povezovanja države za zadovoljevanje njenih potreb, raziskovalne sfere in širše javnosti na posebej določenih prednostnih temah. Osnovni namen CRP je oblikovanje raziskovalnih podlag za odločanje pri pripravi, sprejemanju in izvajanju razvojnih politik javnega interesa ter spremljanju in nadziranju njihovega izvajanja.

Namen CRP-a je tako zagotoviti ciljno usmerjeno raziskovalno podporo pri:

1. pripravi dokumentov dolgoročnega razvojnega načrtovanja in sistemskih rešitev za njihovo izvrševanje na nacionalni ravni in po posameznih, medsektorsko in medresorsko opredeljenih prednostnih področjih,
2. spremljanju in vrednotenju uresničevanja temeljnih usmeritev teh dokumentov in sistemskih rešitev,
3. prilagajanju ali spreminjanju njihovih ciljev ter ukrepov za izvajanje glede na spremenjene okoliščine v domačem in/ali mednarodnem okolju.

V letu 2015 sta se zaključila dva enoletna CRP: eden na področju tehnike oziroma geodezije in drugi na področju biotehnike oziroma urejanja krajine. Sledi podrobna predstavitev ciljev in pomena za zaključena projekta:

V2-1424 Študija možnosti izvajanja zemljiških operacij na zavarovanih in varovanih območjih

Namen naloge je bil proučiti različne pravne režime ter druge zakonsko določene omejitve kmetijskega prostora s ciljem podati usmeritve in pogoje za izvajanje posameznih vrst zemljiških operacij na različnih zavarovanih in varovanih območjih, predvsem glede na zakonodajo s področja o prostorskem načrtovanju, o kmetijskih zemljiščih, o ohranjanju narave, o varstvu okolja, o vodah, o varstvu kulturne dediščine in oskrbe z energijo. Cilji so posodobitev zakonskega okvirja oziroma normativov, ki določajo zemljiške operacije v Sloveniji. Izsledki raziskave bodo predstavljeni skupinam, ki so vključene v pripravo nove zakonodaje na področju prostorskega planiranja in gradnje objektov.

Rezultati projekta so prispevek k optimizaciji in oblikovanju dobrih praks v Sloveniji, velik doprinos na evropski in širši mednarodni ravni na področju interdisciplinarnega trajnostnega načrtovanja rabe kmetijskega prostora in doprinos na odločitvenih procesih v prostoru ob konfliktnih interesih različnih deležnikov. Poudarek rezultatov je na interdisciplinarnem pristopu in celovitem obravnavanju prostora in izsledki raziskave in usmeritve bodo vključeni v pedagoški in raziskovalni proces na Univerzi v Ljubljani.

V4-1434 Opredelitev krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Namen naloge je bil pripraviti strokovne podlage za izdelavo smernic za ohranjanje krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje krajinske pestrosti in biotske raznovrstnosti v Sloveniji.

Zastavljeni so bili 4 cilji:

- pripraviti pregled dobrih praks na področju naravovarstvenega vrednotenja krajin,
- razvoj metode za določitev značilnosti krajin in krajinske pestrosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti,
- izdelava digitalne karte krajinskih značilnosti in krajinske pestrosti na vzorčni lokaciji in
- izdelava strokovnih podlag za izdelavo smernic za ohranjanje krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje krajinske pestrosti in biotske raznovrstnosti.

Vsi 4 cilji projekta so bili v celoti izpolnjeni.

Pomen naloge je, da opozarja na specifičnost slovenskih razmer v kontekstu EU in podaja seznam tistih krajinskih prvin, ki jih je treba upoštevati pri (pre)urejanju kmetijskega prostora, da bi ohranili njene prepoznavne značilnosti, ki prispevajo k biotski raznovrstnosti.

10. Zaključek

V letu 2015 so se sredstva iz državnega proračuna, ki jih je Agencija izplačala za sofinanciranje raziskovalnih projektov državnih pomoči bistveno znižala glede na predhodno leto. V letu 2015 so se zaključili le 4 raziskovalni projekti državnih pomoči. Majhno število zaključenih projektov v letu 2015 je posledica zmanjševanja sredstev iz državnega proračuna, ki jih je Agencija pridobila za sofinanciranje raziskovalnih projektov po letu 2011 in posledično se v letu 2012 niso začeli financirati novi triletni raziskovalni projekti.

V letu 2015 zaključeni raziskovalni projekti državnih pomoči izkazujejo pozitivne in relativno velike raziskovalne in razvojne rezultate ter pomembne vplive oziroma učinke za gospodarski, tehnološki, družbeni, infrastrukturni, okoljski in kulturni razvoj Slovenije.

Raziskovalni rezultati so spodbudni glede na neposredno vložen obseg, izražen v FTE, in trajanje zaključenih projektov.

Pripravila:
Polona Novak
višja svetovalka področja